

Hier begon de Zijderoute

Rondwandeling De Ravijntjes

- **Periode: jaren 161-260**
- **Startpunt: Rijssens Leemspoor (Markeloseweg 78b, Rijssen)**
- **Lengte: 4 km**

Gebruiksaanwijzing

- Getallen verwijzen naar de jaartallen op de paaltjes.
- Letters verwijzen naar de zijde van de informatiebus: R = regionale gebeurtenissen; N = Nederland; E = Europa; W = overige werelddelen.
- Wandelkaartje op wtpmobiel.nl voor smartphone of tablet.
- Scan onderweg QR-codes voor filmpjes e.d.
- Volg vanaf jaarpaal 260 de routebeschrijving naar het startpunt.

Welke wereld stap je binnen?

De Romeinse keizer heerst over heel West- en Midden-Europa. Zijn macht strekt zich uit tot aan de Sahara en Iran. In deze tijd is het redelijk rustig in het enorme rijk, de Pax Romana.

Ook een groot deel van de Lage Landen staat onder controle van de Romeinse legioenen. Langs de Rijn zijn forten gebouwd om de noordgrens te verdedigen tegen invallen van Germaanse volken uit met name Noord-Duitsland. Na het neerslaan van een opstand van Bataven in het jaar 70 breekt ook in de Lage Landen een tijd van vrede en bloei aan. Landbouw en handel groeien en er worden veel wegen aangelegd.

In China regeren de keizers van de Han-dynastie. Het enorme land is onder één bestuur gebracht. Het 'Rijk van het Midden', zoals het wordt genoemd, is redelijk veilig door de kilometerslange verdedigingsmuren en natuurlijke barrières. China telt omstreeks het jaar 160 zestig miljoen inwoners.

De Romeinen weten weinig over dat verre, geheimzinnige keizerrijk. Ze noemen het 'het land van de zijde' en denken dat de Chinezen de zijde van de bomen kammen.

Tussen China en het Romeinse Rijk ligt een netwerk van handelswegen: de 'Zijderoute'. Tijdens deze wandeling kom je meer aan de weet over het oude China: het land waar de Zijderoute begon.

161-E/W Bedriegers

De Romeinse keizer sterft (ze zeggen door het eten van teveel kaas!). Niet alleen in Rome is er consternatie, ook aan het hof van de Chinese keizer....

165-W Gedwongen zelfmoord

De Chinese keizerin heeft haar echtgenoot voor schut gezet. Daar is maar één straf voor...

168-W Opa overspeelt zijn hand

Prins Ling, de zoon van de derde vrouw van keizer Huan Di, is nog te jong om te regeren. Daarom wordt zijn moeder regentes. Haar vader schiet haar te hulp en probeert de macht van de eunuchen aan het hof te breken. Maar deze ontmande hovelingen laten zich niet de kaas van het brood eten...

Aan de hoven van de Chinese, Perzische en later ook de byzantijnse keizers worden mannelijke hovelingen gecastreerd. Waarom eigenlijk?

[De keizer wilde er zeker van zijn dat hij de vader van de kinderen van zijn vrouwen was!
In China sturen nogal wat ouders in deze tijd een zoon naar het hof van de keizer of de gouverneur in de hoop daar later voordeel van te hebben. Vooraf brengen ze met hun zoon een bezoekje aan de castreerder. Die snijdt de hele penis plus balzak van het jongetje af, waarna de afvoer van urine met behulp van een rietje in stand wordt gehouden. Na de operatie die zonder verdoving plaats vindt, heeft de jongen geen controle meer over zijn sluitspier en plast hij dus voortdurend in zijn broek en bed.
De castreerder bewaart de penis en ballen. De eunuch kan die later voor een fikse prijs terugkopen. Veel eunuchen willen namelijk 'compleet' begraven worden, en dragen ook tijdens het leven hun geslachtsdeel in een zakje bij zich.]

174-W Offerbereid

Waarom brengen de Chinezen offers?

178-W Chemische oorlogvoering

Boeren in China hebben een slavenbestaan. Regelmatig komen ze tegen hun landheren in opstand. Ook dit jaar. Het keizerlijke leger heeft de beschikking gekregen over een nieuw, doeltreffend wapen. Daar hebben de opstandelingen niet van terug...

179-W Goed bestuurder?

Niet alle Chinese gouverneurs lijken uitsluitend aan zichzelf te denken. Maar misschien heeft gouverneur Tung Hui gewoon een goede 'spindokter' in dienst, die de kunst verstaat het imago van zijn heer mooier voor te stellen dan het in werkelijkheid is.

180-W Corruptie

Mannen die een klein deel van zichzelf hebben ingeruild voor heel veel macht....

182-W Handel

De Chinese handel met het buitenland wordt geleidelijk steeds belangrijker. Ook zonder telefoon en internet is het mogelijk berichten door te geven.

183-W Verkoeling

Het lijkt wel of in China voor alle problemen een oplossing in giga-formaat wordt bedacht!

184-W Onrust

Het rommelt in China. En ook nu weer spelen opstandige boeren daarbij een belangrijke rol, omdat

Wereldtjdpad Rijssen-Holten / Rondwandeling De Ravijntjes / Thema: Hier begon de Zijderoute

zij het meest te lijden hebben van wanbestuur en corruptie.

188-W Hoogverraad?

In China nemen de spanningen toe. De keizer vertrouwt zelfs zijn generaals niet meer.

195-W Blijf liever thuis

Van het centrale gezag van de Han-keizers is weinig meer over. Daardoor zijn reizigers hun geld en leven niet meer zeker.

Krijgshere Cao Cao

196-W Keizer zonder macht

Aan de macht van de keizerlijke Han-familie die vier eeuwen achtereen China regeerde, lijkt een einde te komen.

Piramide van de Zon in Teotihuacán (Mexico)

200-W Onbekende wereld

De Chinese en Romeinse keizers hebben geen flauw benul dat er aan de andere kant van de oceaan ook machtige heersers zijn.

201-W Prikken

De Chinezen hebben een bijzondere van geneeskunde ontwikkeld. Er zullen eeuwen overheen gaan voor wij in het westen daar kennis mee zullen maken.

210-W Midwinter

Lang voordat in Twente midwinterhoorns het lengen van de dagen aankondigen, wordt in China al een andere ceremonie opgevoerd.

212-W Haastige spoed...

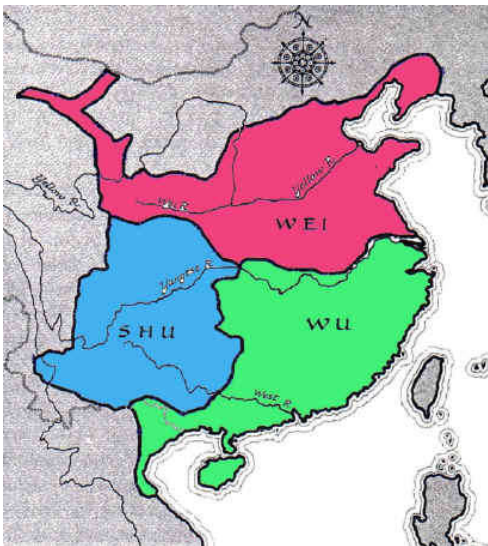
Het zijn vaak kleine dingen waaraan je kunt merken wie werkelijk de baas is... Ook in China.

218-W Spreekwoord

Bouwplannen? Pas maar op dat je er niet kaal van wordt!

219-W Staatsgreep

Wat iedereen al jaren zag aankomen, gebeurt. Krijgshere Cao Cao slaat zijn slag.

220-W Drie rijken

Wat blijft er van het eens zo machtige China over?

222-W – Verbod

Waarom verbiedt de keizer dit 'doodskleed'?

Al sinds mensenheugenis is jade in China een populaire steensoort waarvan gereedschap, sieraden en kunstwerken worden gemaakt. Het is in er verschillende kleuren: groen, bruin, zwart en wolkenwit. Jade werd ook verwerkt in de medailles van de Olympische spelen in Peking (2008).

227-E Vorstelijk cadeau

Een Romeinse handelaar reist langs de Zijderoute naar China en wordt daar met veel egards ontvangen. Hoe zullen ze thuis op het cadeau hebben gereageerd?

228-W Burgeroorlog

Er zijn nu drie China's en ze bevechten elkaar op leven en dood.

231-W Pyrrusoverwinning

Een pyrrusoverwinning (genoemd naar Pyrrus, een Griekse koning) is een overwinning die zoveel inspanning kost die meer weg heeft van een nederlaag. Dat ondervinden de Chinezen in hun poging Taiwan te veroveren.

245-W Trendy drankje

En wij maar denken dat Chinezen nooit iets anders dronken. Maar zelfs dat is ooit begonnen. Net als het fabriceren van Oost-Indische inkt.

249-W Spectakel

Chinezen zijn van oudsher knap in het bedenken van ingewikkelde mechanismen.

Ma Jun ontwierp ook een wagen met een figuurtje (rechts) dat permanent naar het zuiden wees, een soort mechanisch kompas dus. Knap! (zie kubus 254)

De Mogao-grotten in Dunhuang staan tegenwoordig op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Colofon

© 2018 Stichting Wereldtijdpad

Samenstelling: Floor Looy

Projectmanagement: IKOconsult, Almelo

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De Stichting Wereldtijdpad aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade als gevolg van niet of onjuiste vermelding van gegevens in deze uitgave. U kunt eventuele opmerkingen schriftelijk of per mail doorgeven aan de stichting.

253-W1 Kapelletjes

In overwegend Rooms-katholieke streken vind je vaak Mariakapelletjes langs de kant van de weg. Langs de Zijderoute verrijzen ook kapellen, uiteraard maar niet Maria.

256-W Migratie

We zouden ze vandaag de dag misschien economische vluchtelingen noemen. In China veroorzaken ze een kleine volksverhuizing.

259-W 'Zuivere discussie'

Ook in het oude China zijn wetenschappers soms onnavolgbaar.

Enkele jaren later...

Een paar jaar later zal China weer worden herenigd. Door de lange burgeroorlog telt het land dan nog maar 16 miljoen inwoners (een eeuw daarvoor nog 60 miljoen!). Een klein aantal families verdeelt de macht onder elkaar. De grote meerderheid van boeren leeft in bittere armoede en op de rand van slavernij.

260 – Einde van de themawandeling

Terug naar startpunt Rijssens Leemspoor

- Loop terug via de Turfweg en de Vincent van Goghstraat naar de rotonde.
- Steek de rotonde over: Kruisweg.
- Einde weg rechts: Rijssens Leemspoor.

Je kunt het Wereldtijdpad steunen door voor € 5 donateur te worden op www.wereldtijdpad.nl